

از آن همه دیروز / بازخوانی تاریخ

مسافر دهکدهٔ جهانی

پروفسور یحیی کمالی‌پور یکشنبه ۸ آذر ۱۳۲۶ در شهر کوبری راور در استان کرمان به دنیا آمد. او فارغ‌التحصیل لیسانس روابط عمومی از دانشگاه ایالتی مینه سوتا، فوق لیسانس رسانه‌های جمعی، رادیو، تلویزیون و فیلم از دانشگاه ویسکانسین و دکتری رشته ارتباطات از دانشگاه میسوری آمریکااست. کمالی‌پور از سال ۱۹۸۶ (۱۳۶۵) استاد دانشگاه‌پوردو در آمریکا، وازسال ۱۹۷۹ رئیس واحد ارتباطات و هنرهای خلاق این دانشگاه است. او سردبیر

چند مجله در رشته ارتباطات از جمله Global Media Journal است. او ایده راه‌اندازی مجله جهانی رسانه را از سال ۱۹۹۹ میلادی و قبل از آنکه مدیر گروه ارتباطات شود در ذهن داشت. در آن‌سال ایده‌اش را با مدیر وقت گروه ارتباطات در میان گذاشت اما او چندان علاقه‌ای به این پروژه نشان نداد. اما وقتی خودش به مدیریت گروه ارتباطات منصوب شد توانست این ایده را عملی کند و در پاییز سال ۲۰۰۲ اولین نسخه مجله جهانی رسانه روی اینترنت قرار گرفت.

پروفسور کمالی‌پور با ۱۰ کتاب در رشته ارتباطات و بیش از ۲۵ سال تدریس در دانشگاه‌های آمریکا یکی از دانشمندان شناخته‌شده ایرانی این رشته در سطح جهان است. از جمله آثار او می‌توان به موارد زیر اشاره کرد: حق ارتباطا: امیدهای تاریخی، مناظره‌های جهانی و مقدمات آینده؛ گوی رسانه‌ها، گرایش بین‌المللی رسانه‌های جمعی؛ ارتباطات جهانی؛ رسانه‌ها و سیاست در جنگ عراق؛ جنگ، رسانه‌ها و تبلیغات؛ دیدگاه جهانی؛ جهانی‌سازی در استیلای رسانه‌های واحد؛ رسانه‌ها، سکس، خشونت و مواد مخدر در دهکده جهانی؛ مذهب، قانون و آزادی؛ دیدگاه جهانی؛ مسافر دهکده جهانی (زندگی‌نامه یحیی کمالی‌پور) …

خودزنی / محیط زیست

جایی که درخت کم است خشونت زیادتر است

نخستین کنگره بین‌المللی صلح سبز در ایران برگزار شد

بایک توتوچی در اولین کنگره بین‌المللی و دومین کنگره تخصصی صلح سبز ابراز امیدواری کرد که این کنگره بتواند سبب گردهمایی کسانی شود که مساله محیط زیست دغدغه مهم زندگی آنهاست. دبیر اولین کنگره بین‌المللی و دومین کنگره تخصصی صلح سبز در نشستی با اصحاب رسانه‌ها در پاسخ به این سوال که انتظار دارید این همایش چه تأثیر عملی ایجاد کند، گفت: جهان سوم همایش زده است و بیشتر همایش‌ها در واقع، نمایش است اما هدف ما از برگزاری چنین کنگره‌ای گردهم آوردن افرادی است که با ما در مساله حفظ و حراست از محیط زیست همدل هستند. ما انتظار داشتیم که سال به سال، اندکی رشد داشته باشیم اما بحمدالله رشد امسال را می‌توان نسبت به سال قبل، رشدی ۱۰ برابری ارزیابی کرد که این مساله جای خوشحالی و شکرگزاری دارد. توتوچی افزود: آرمان جامعه مدنی این است که دولت‌ها کوچک‌تر باشد و بتوانیم مردم را درگیر توسعه پایدار و پیشرفت کنیم. اگر ما نتوانیم مردم را درگیر مسائل محیط زیستی کنیم آنها به سراغ برنامه‌های دیگر می‌روند. ما انتظار داریم این برنامه‌ها مردم را از لحاظ سبک زندگی سالم که به سبک زندگی ایرانی اسلامی نزدیک است، آشناتر کرده و بیوند بیشتری دهد. او همچنین در بخشی انتقادی از سخنانش اشاره کرد که زمانی موضوع محیط زیست به سامان می‌رسد که مستولان ما در این حوزه در سازمان خودشان به محیط‌زیست اهمیت بدهند. این طور نباشد که از آشپزخانه سازمان محیط زیست روزانه ۲۰۰ ظرف یکبار مصرف مخرب برای محیط زیست بیرون بیاید و یا در شرایطی که آب و هوای ما آلوده است، مستولان ما با ماشین شش سیلندر سر کار حاضر شوند. توتوچی افزود: صلح سبز این دکترین را مطرح می‌کند که زمانی می‌توانید صلح را در بیرون ایجاد کنید که در درون و معنویت درونی بتوانید به صلح رسیده باشید. صلحی که در بیرون می‌خواهد ایجاد شود باید از درون ما سرچشمه گرفته باشد. ما این صلح را از مقابله با خشونت علیه زنان، مردان، کودکان، دولت‌ها، محیط‌زیست و حیوانات آغاز می‌کنیم. نخستین کنگره بین‌المللی و دومین کنگره تخصصی صلح سبز با حضور مستولان، هنرمندان و فعالان محیط‌زیست در مرکز همایش‌های کتابخانه ملی برگزار شد. در این همایش که به موضوع تخصصی «صلح سبز» با محوریت سیاست‌های کلی زیست محیطی نظام پرداخت، مهمانانی از کشورهای هند، چین، ژاپن، روسیه، بلاروس، تاجیکستان، جمهوری آذربایجان، افغانستان، لبنان و سنگال شرکت داشتند. این کنگره شامل سخنرانی و مقالاتی در مورد محرهای زیر بود: تأثیر فرهنگ و زبان پارسی در گسترش صلح، صلح و حقوق سیاره، کتاب وصلح، اقتصاد مقاومتی، سبک زندگی و محیط زیست، جایگاه صلح در مناسبات بین الملل، محیط زیست صنعت و اقتصاد، صلح مردمان بومی و امنیت غذایی، حرمت حیات در آیینه اسلام، جامعه مدنی محیط زیست و سیاست، صلح و بشقاب غذا، صلح و آسیب‌های اجتماعی، همچنین این همایش شاهد حضور سایر سازمان‌های مردم‌نهاد محیط زیستی و اجتماعی از جمله جمعیت امام علی، گروه حمایت از حیوانات دماوند، کوهنوردان گیاهخوار ایران و انجمن ارزیابی محیط‌زیست ایران و سازمان مردم‌نهاد درختکاران شرکت کردند. در این همایش همچنین آیین گشایش نمایشگاه «جان جهان» که مجموعه‌ای از آثار «خسرو اشرتی» هنرمند و گرافیست فعال حوزه صلح، محیط و حیوانات است، با حضور هنرمندان کشور و فعالان محیط زیست برگزار شد.

فارسی را پاس بداریم

کاش فارسی را می‌شناختیم

هر زبانی برای خودش قواعد و مشخصاتی دارد که نادیده گرفتن شان، کاربران آن زبان را دچار بدنویسی و غلط‌نویسی و ضعف تالیف می‌کند. یکی از مشکلات فارسی امروز این است که اغلب ما با اهل خواندن نستیم یا اگر هم گوش شیطان کر، هفت قرآن در میان، اهل مطالعه باشیم خودمان را بیشتر با متون ترجمه‌ای سرگرم می‌کنیم و کمتر به سراغ متون دست اول می‌رویم. مترجمان ما هم چیز عدای انگشت‌شمار، نه بر زبان میدا تسلط دارند و نه بر زبان مقصد. حاصل کار انبوه کتاب‌هایی است که جملات درست‌شان در اقلیت است و مصیبت آنجا اتفاق می‌افتد که ما همین متون پر از غلط را می‌خوانیم و خواه ناخواه فارسی‌مان را از روی دست همین کتاب‌ها می‌نویسیم. جالب این است که معمولاً این مترجمان فارسی‌نشناس، بهانه می‌آورند که خب تقصیر ما چیست؟ زبان فارسی مشکل دارد، ضعیف است، نمی‌توان واژه تازه در آن ساخت و… فرقی هم ندارد مترجم عزیز از چه زبانی در حال ترجمه به فارسی باشد؛ انگلیسی، روسی، فرانسسه، عربی، آلمانی و… به زعم این بزگرواران زبان فارسی کلا

نان داغ کباب داغ / تازه‌های نشر

از ایالت شاهزاده‌نشین تا کشور تازه‌تاسیس فرهنگی

نگاهی به کتاب «فلسفه آلمانی» اثر تری پینکارد

در کتاب «فلسفه آلمانی» به نیمه دوم قرن هیجدهم اشاره شده که فلسفه آلمانی مدتی به جریان مسلط بر فلسفه اروپایی تبدیل شد. این جریان شیوه تفکر درباره طبیعت، دین، تاریخ بشر، سیاست و ساختار ذهن، و همچنین نحوه تلقی انسان از خود را نه تنها در میان اروپاییان، بلکه در میان مردم سراسر جهان تغییر داد. عناوین فصل‌های این کتاب عبارتند از: «کانت و انقلاب در فلسفه»، «ادامه انقلاب: پساکانتی‌ها»، «تکمیل انقلاب؟ هگل»، و «انقلاب زیر سوال می‌رود».

پینکارد در مقدمه کتاب خود نوشته‌است: «برای سخن گفتن از «آلمان» آن دوران همواره باید آن رامیان گیومه قرار داد، زیرا علی‌رغم همه اهداف عملی، در آن زمان چیزی به نام «آلمان» وجود نداشت. «آلمان» تنهاحین بازاندیشی گذشته آلمان شد.

فلسفه «آلمانی» که از سال ۱۷۸۱ آغاز شد، برای مدتی به فلسفه مسلط اروپا تبدیل شدو شیوه تلقی اروپاییان و عملاً همه جهان را از خودشان، طبیعت، دین، تاریخ بشر، سرشت دانش، سیاست و به‌طور کلی ساختار ذهن انسان، تغییر داد. این فلسفه از آغاز، فلسفه‌ای بحث‌انگیز و همواره دیرفهم بوده و تقریباً همیشه با عنوان آلمانی توصیف می‌شده‌است.آدمی به‌یاد نخستین سطر از نقد و بررسی ویلیام هزلیت در سال ۱۸۱۶ بر کتابی از فریدریش شگلگ می‌افشد: «این کتاب آلمانی است.» و روشن است که لفظ «آلمانی» گاه برای اشاره به عمق، گاه صرفاً برای اشاره به ابهام و گاه برای متهم کردن نویسنده به تلاش عمدی برای عمق بخشیدن به کار خود از طریق ایجاد ابهام در زبان اثرش به کار می‌رفته است. اما این واقعیت که اساساً «آلمان» ی در آن زمان وجود نداشت، نشان می‌دهد که تلاش برای توضیح برآمدن فلسفه آلمانی در این دوران یا توسل به صرف «آلمانی» بودنش چنان‌که گویی «آلمانی» بودن می‌تواند مستقلاً برآمدن فلسفه «آلمانی» را طی این دوره توضیح دهد.چه فواید اندکی خواهد داشت. اگر مسائل دیگر را در نظر نگیریم، آنچه «آلمانی» محسوب می‌شد، خود موضوع بحث و جدل

گردش روزگار برعکس است

کسی نمی خواهد باور کند که باغچه دار می میرد / که قلب باغچه در زیر آفتاب ورم کرده است / که ذهن باغچه دار آرام آرام / از خاطرات سبز تهی می‌شود… (فروغ فرخزاد)

طرح: جواد تکجو

با کاروان حله / اخبار هنر

بهرروز افخمی: من هوادار «فردین» هستم

بهرروز افخمی گفت نه تنها از محمدعلی فردین بدش نمی آمده بلکه او را دوست دارد. بخش اخبار برنامه «هفت» با خبرهای مربوط به بهروز افخمی سردبیر، مجری و تهیه‌کننده این برنامه تلویزیونی آغاز شد.

مجری این بخش به افخمی گفت در هفته گذشته نقل قول‌هایی از شما منتشر شد که گفته‌اید سینمای فردین به دردمی خورد و مردم اشغال دوست هستند. افخمی با رد این سخنان گفت: «من به هیچ‌وجه

این حرف را نزدم. من خودم هوادار فردین هستم و اگر به کسی برنخورد باید بگویم او هم مرا خیلی دوست داشت.»

او ادامه داد: «حتی قول بود برای فیلم «جهان پهلوان تختی» او در یک سکانس در نقش خودش بازی کند. یعنی به عنوان محمدعلی فردین کشتی گیر در فیلم حضور داشته باشد؛ چون می‌دانید که فردین نخستین کسی بود که در آن اتاق را باز کرد و جنازه مرحوم تختی را دید.»
افخمی گفت: «او نیز موافق بود و وقتی سرتا تا آن خوشش آمد. اواسط فیلم برداری بودیم که او پیشنهاد داد فیلم رایک بار دیگر و این بار با بازی او در نقش کارگردانی که می‌خواهد درباره تختی فیلم بسازد، فیلم برداری کنیم. من هم خیلی از پیشنهاد او خوشم آمد و از خودم پرسیدم چرا این فکر به ذهن خودم نرسید. اما متأسفانه یک ماه بیشتر از جشنواره نمانده بود و چند سال پیای مدام خبر حضور این فیلم در جشنواره منتشر شده بود و باز فیلم به جشنواره نرسیده بود. به همین خاطر نشد این پیشنهاد را عملی کنیم.»

پیوستن دوستان به هم آسان است
دشوار، بریدن است و آخر، آن است
شیرینی وصل را نمی‌دارم دوست
از غایت تلخی‌ای که در هجران است
(وحشی بافقی، قرن دهم، رباعیات)

سوت بان

بود و نویسندگان، سیاستمداران، چهره‌های عمومی و البته فیلسوفان در این دوره آن را پروراندند.»

از منظر این فیلسوف، پرسش‌هایی که فلاسفه «آلمانی» در آن دوران از خودشان کردند، همچنان پرسش‌های خود ما هستند. در این میان، شاید روش ما در مطرح کردن این پرسش‌ها تغییر کرده باشد و در طول این زمان آموخته‌ایم که پاسخ‌هایی که به این پرسش‌ها می‌دهیم ممکن است چه عواقب و چه مسائل دیگری را با خود به همراه بیاورند. با این همه، پرسش‌های آنها هنوز پرسش‌های ما هستند، به تبع، فلسفه «آلمانی» بخش مهمی از فلسفه مدرن باقی می‌ماند. پس اکنون باید بپرسیم که ربط فلسفه «آلمانی» به «آلمانی» چیست؟

از منظر پینکارد، در نیمه قرن هجدهم، «آلمان» در حال تجربه نوعی افزایش جمعیت شدید بود، و ساختار کشاورزی سنتی اش رفته‌رفته تجاری می‌شد و اقتصادش برای اولین بار در رویارویی با نیروهای توسعه‌طلبی قرار می‌گرفت که پیش از آن کار خود را در بخش‌های دیگر اروپا آغاز کرده بودند. با این حال، واقعیت سیاسی و اجتماعی اش متفاوت بود و بر پایه‌های متزل‌زلی قرار گرفته بود. جنگ‌های سی ساله در بعضی مناطق تأثیرات بسیار مخربی از خود بر جا گذاشته بود. اقتصاد آلمان نیز در نتیجه جنگ در آستانه فروپاشی قرار گرفت. به علاوه، جنگ اختلافات را از تنش‌های مذهبی پروتستان / کاتولیکی به سمت مسائل ارضی کشاند، زیرا شاهزادگان مناطق مختلف علیه امپراتور هم‌پیمان شده بودند. در نتیجه این تحکرات، اقتدار امپراتور زوال و قدرت حکمرانان محلی افزایش یافت.

فضای کنسرت بانوان هنری نیست

بری ملکی گفت: همچنان ترجیح می‌دهم برای بانوان کنسرت برگزار نکنم. فکر می‌کنم در این سال‌ها که برای بانوان اجرا داشتیم، خیلی برایشان دوست‌داشتنی نبوده و از طرفی، فضای کنسرت بانوان تا حدی غیرهنری است. این مدرس رشته آواز درباره جدیدترین کنسرتش توضیح داد: کنسرت جدید گروه «ختیا» ۲۷ آذر ماه در تالار وحدت به‌صورت هم‌خوانی برگزار خواهد شد. این کنسرت «راز مانا»

نام دارد. او با اشاره به اینکه اجرا در دو بخش «نوا آفشاری» و «اصفهان شوشتری» روی صحنه خواهد رفت، گفت: در بخش اول کنسرت «راز مانا» قطعاتی را اجرا می‌کنیم که شاعر همه آنها زن است. رابعه بنت کعب، ملک‌خاتون، سیمین بهیبهانی و فروغ فرخ‌زاد شاعرانی هستند که از کلام آنها در بخش اول این کنسرت استفاده شده‌است. بخش دوم نیز به اجرای قطعاتی روی اشعار مولانا اختصاص خواهد داشت. سرپرست گروه «ختیا» در پاسخ به این پرسش که انتخاب اشعار بانوان برای این کنسرت تا چه حد به منظور زنانه‌شدن فضای این موسیقی است؟ بیان کرد: معمولاً سعی می‌کنم، کارهایی را که احساس زنانه دارند، بخوانم. همان‌طور که می‌دانید، اغلب برنامه‌هایم هدفمند هستند و هیچ‌گاه قطعاتی را که به هم ربط ندارند، در یک اجرانی خوانم. او با بیان این که بخشی از عواید کنسرت پیش رو به مجتمع معلولین «رعد» اختصاص می‌یابد، گفت: جلال امیرپورسعید، بامدادملکی، مرضیه‌حیم‌زاده، سهیل مخبری، محمدساکی، امید توفیقی، فاروق کسمایی و میتا فرخ‌نیا در این کنسرت حضور خواهند داشت.

در آغاز این متن کوتاه به این نکته اشاره کردم که هر زبانی برای خودش قواعد و قوانینی دارد. یکی از قوانین زبان فارسی – که احتمالاً قانون نانوشته‌ای است – این است که جملاتمان را تا حد امکان کوتاه کنیم. یکی از مشترکات متن‌های فارسی ناب ـ از گذشته تا امروز ـ این است که جملاتی کوتاه دارند. برهیز از جملات طولانی و مرکب، و برهیز از حذف فعل به قرینهٔ معنوی و لفظی با حال و هوای زبان فارسی جفت و جورتر است. تلاش کنیم در نوشتن تا آنجا که ممکن است مقصود و منظورمان را در جمله‌های کوتاه تک فعلی تقسیم کنیم، باور کنید در این صورت متنی خواهیم داشت که درصد آشفنگی در آن بسیار پایین خواهد بود.

کاش فارسی را می‌شناختیم تا بدانیم خدوندگار زبان فارسی، شیخ اجل، سعدی شیرازی چرا به این نتیجه رسیده است که:

چو آب می‌رود این پارسی به قوت طبع

نه مرکبی است که از وی سبق برد تازی!